EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 1.10.2025
COM(2025) 562 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Årsrapport till Europaparlamentet och rådet om de humanitära biståndsinsatser som finansierades 2024

INNEHÅLL

1. Inledning....2

2. Det globala sammanhang inom vilket biståndet lämnas....2

   2.1. Östra grannskapet och Turkiet....4

   2.2. Mellanöstern och Nordafrika....4

   2.3. Sydvästasien och Arabiska halvön....5

   2.4. Östra och södra Afrika....5

   2.5. Väst- och Centralafrika och området kring de afrikanska stora sjöarna5

   2.6. Sydostasien och Stillahavsområdet....6

   2.7. Nord- och Sydamerika samt Karibien....6

3. Lämpligt och effektivt humanitärt bistånd till drabbade befolkningsgrupper.6

4. Granskning av externa bedömningar av vissa verksamheter....9

5. Länkar....9

Commission européenne/Europese Commissie, 1049 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË – Tfn +32 22991111
Kontor: L-86 04/024. Tfn (direkt): +32 22950911.

Rut.KARLSTROM@ec.europa.eu

1. INLEDNING

I denna rapport presenteras EU:s viktigaste verksamhet och politiska resultat inom området humanitärt bistånd under 2024. Biståndsverksamheten bedrivs av Europeiska kommissionens generaldirektorat för europeiskt civilskydd och humanitära biståndsåtgärder (GD Echo). Rapporten läggs fram i enlighet med artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 1257/96 av den 20 juni 1996 om humanitärt bistånd, där det anges att kommissionen ska förelägga Europaparlamentet och rådet en årsrapport med en sammanfattning av de insatser som finansierats under föregående år.

GD Echo har i uppdrag att hjälpa till att **rädda och bevara liv, förebygga och lindra mänskligt lidande samt skydda integriteten och den mänskliga värdigheten hos befolkningsgrupper som drabbats av naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människor** såväl inom som utanför EU. Med detta övergripande mål som ledstjärna agerar GD Echo både som EU:s humanitära biståndsgivare och som ansvarig för insatser vid nödsituationer. GD Echo fungerar också som samordnare och förmedlare av civilskyddsinsatser på EU-nivå genom unionens civilskyddsmekanism (civilskyddsmekanismen), vars verksamhet i hög grad handlar om att ge katastrofhjälp och humanitärt bistånd utanför EU och kompletterar därmed GD Echos humanitära biståndsverksamhet, som beskrivs i denna rapport. GD Echos verksamhet bidrar till att förverkliga kommissionens politiska prioriteringar: i) ett starkare Europa i världen, ii) en europeisk grön giv och iii) främjande av vår europeiska livsstil, samt framöver i) en ny era för EU:s försvar och säkerhet, ii) slå vakt om vår livskvalitet: livsmedelstrygghet, vatten och natur, och iii) Europa i världen: utnyttja vår styrka och våra partnerskap.

Genom GD Echo ger EU humanitärt bistånd till människor i nöd runtom i världen, med **humanitet, opartiskhet, oberoende, neutralitet** och icke-diskriminering som vägledande humanitära principer. Dessa principer fastslås i artikel 214 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och i det europeiska samförståndet om humanitärt bistånd([1]). EU:s humanitära bistånd fördelas till dem som har störst behov, oavsett nationalitet, religion, kön, etniskt ursprung eller politisk tillhörighet. Biståndet inriktas också specifikt på behoven hos kvinnor, barn, äldre, sjuka och personer med funktionsnedsättning([2]).

2. DET GLOBALA SAMMANHANG INOM VILKET BISTÅNDET LÄMNAS

2024 var ännu ett år som präglades av stora humanitära behov globalt. Enligt 2024 års globala humanitära översikt från FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (Ocha)([3]) uppskattades nära **300 miljoner människor över hela världen** behöva katastrofhjälp och skydd. Uppskattningsvis 122,6 miljoner människor världen över har drivits på flykt av våldsamma konflikter, katastrofer orsakade av människan, naturkatastrofer och effekterna av klimatförändringarna. Omkring 295,3 miljoner människor i 53 länder eller territorier lever med svår akut livsmedelsosäkerhet([4]). Barn är fortfarande en av de mest utsatta grupperna, och de ökande tendenserna till **allvarliga kränkningar av barn** vid väpnade konflikter är särskilt oroande.

([1]) Gemensam förklaring från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, Europaparlamentet och kommissionen (2008/C 25/01).
([2]) I linje med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som EU är part i.
([3]) *Global Humanitarian Overview 2024* [EN/AR/FR/ES] | Ocha.
([4]) *2025 Global Report on Food Crises* | FSIN och GNAFC. 2025. GRFC 2025. Rom.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortsätter att ha en förödande inverkan på civilbefolkningen. Mer än 14,6 miljoner ukrainare behövde humanitärt bistånd. På Gazaremsan är de humanitära behoven enorma inom alla sektorer. Hela Gazas befolkning (2,1 miljoner människor) utsätts för säkerhets- och skyddsrelaterade risker och riskerar svält. I Sudan påverkar akut livsmedelsosäkerhet 24,6 miljoner människor över hela landet – mer än halva befolkningen – och i minst fem områden råder svält. De komplexa kriserna i Myanmar, Afghanistan, Haiti och Demokratiska republiken Kongo samt på Afrikas horn, liksom de utdragna kriserna i Sahelregionen, Jemen, Colombia och Venezuela, utgör ytterligare exempel på de allvarliga svårigheter som utsatta befolkningsgrupper står inför globalt. Dessa konflikter och kriser underblåses ytterligare av instabilitet, bristfällig samhällsstyrning, strukturell fattigdom och fortsatt utbredda **överträdelser av internationell humanitär rätt**.

Det humanitära biståndsarbetet försvåras alltjämt av ett växande finansieringsunderskott samt oro för biståndsarbetarnas säkerhet. Mellan 2023 och slutet av 2024 växte finansieringsgapet mellan humanitära behov och tillgängliga resurser från 36,8 miljarder till 38,5 miljarder räknat i US-dollar([5]). Dessutom försvårar **oförutsägbarhet, volatilitet, bristande säkerhet och åsidosättande av internationell humanitär rätt** biståndspersonalens arbete. 2024 var det dödligaste året någonsin för humanitära biståndsarbetare, med 281 dödsoffer globalt([6]). **Begränsat eller nekat tillträde** för biståndsarbetare gör det svårt att nå fram med humanitärt bistånd till människor i nöd och att genomföra nödvändiga kontrollåtgärder, såsom övervakning på plats och behovsbedömningar.

Trots dessa **utmaningar** lyckades kommissionen **nå sina mål** enligt de prioriteringar och nyckelåtgärder som beskrivs i kommissionens meddelande om EU:s humanitära insatser från mars 2021([7]). Under 2024 bidrog EU:s humanitära biståndsverksamhet med behovs- och principbaserat katastrofbistånd och katastrofberedskapsstöd till människor i 116 länder världen över, med inriktning på de mest utsatta([8]).

Tillsammans hör EU och dess medlemsstater till världens största humanitära biståndsgivare och står för omkring 27,4 % av bidragen till det globala humanitära biståndet. Kommissionen står för 8 % av finansieringen till globalt humanitärt arbete([9]). Den ursprungliga budgeten låg på **1,89 miljarder euro** för 2024, vilket gjorde det möjligt för EU både att ingripa i storskaliga humanitära kriser – bland annat i Ukraina, Palestina([10]) och Sudan – och att avsätta 22 % av den ursprungliga budgeten till glömda kriser av allvarlig och utdragen karaktär där det internationella biståndet till de drabbade är otillräckligt, till exempel i Filippinerna, Haiti, Moçambique eller Västsahara. Efter flera budgetförstärkningar([10]) översteg 2024 års slutliga årsbudget **2,5 miljarder euro**. Budgetförstärkningarna under årets gång kom från följande källor:

- Reserven för katastrofbistånd (EAR): sammanlagt 573 miljoner euro, vilket motsvarar 23 % av EU:s slutliga humanitära budget. Dessa medel har använts till ytterligare bistånd för att hantera livsmedelskriserna i flera afrikanska länder och i

([5]) Défis Humanitaires, Sammanfattning: *Falling short? Humanitarian funding and reform* – Défis Humanitaires.
([6]) *2024 deadliest year ever for aid workers, UN humanitarian office reports* | UN News.
([7]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om EU:s humanitära insatser:nya utmaningar, samma principer, COM(2021) 110 final.
([8]) Kommissionen använder sig av INFORM som underlag för en evidensbaserad strategi för kartläggning och kontextuell analys av risker och behov.
([9]) Ochas finansiella spårningssystem, *Financial Tracking Service*.
([10]) Beteckningen Palestina ska inte uppfattas som ett erkännande av en palestinsk stat och påverkar inte de enskilda medlemsstaternas ståndpunkter i denna fråga.

Afghanistan, våldet i Mellanöstern, den komplexa krisen i Sudan och dess spridningseffekter i grannländerna, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och flyktingkrisen i Venezuela.

- Omfördelningar från instrument under rubrik VI för att hantera kriserna i Libanon och Sydsudan: 10,37 miljoner euro.
- VAH – *Virement Aide Humanitaire* (artikel 30.2 i budgetförordningen) av outnyttjade anslag från instrument under rubrik VI för att hantera kriser som tillkommit efter den 1 december 2024: 3,3 miljoner euro anslogs för användning i Syrien efter Assadregimens fall.
- Omfördelade inkomster från återvunna belopp: 2,5 miljoner euro.

Kommissionen samarbetar med **omkring 220 partner**, varav 127 fick finansiering genom kontrakt som ingicks 2024 (se förteckning i bilaga II). Av 2024 års medel gick 42 % till icke-statliga organisationer, 47 % till FN-organ, 10 % till internationella organisationer och 0,5 % till statliga organisationer. Bilaga I innehåller den budget som avsatts för de kriser som främst omfattades av kommissionens åtgärder under 2024. De viktigaste åtgärderna i världens olika regioner kan sammanfattas på följande sätt:

2.1. Östra grannskapet och Turkiet

Rysslands anfallskrig mot Ukraina har fått förödande effekter för miljontals ukrainska medborgare. Kriget har lett till dödsoffer och lidande bland civilbefolkningen, massfördrivning och storskalig förstörelse av kritisk infrastruktur. Detta har resulterat i stora humanitära behov. I områden som ligger nära frontlinjerna eller står under Rysslands militära kontroll är situationen fortfarande ytterst instabil, med över 14,6 miljoner människor i behov av humanitärt bistånd 2024. Grannlandet Moldavien var 2024 värdland för omkring 130 000 ukrainska flyktingar. I Turkiet fanns samma år omkring 3,1 miljoner syrier som fått tillfälligt skydd, samt 300 000 registrerade flyktingar och asylsökande från andra länder, främst Afghanistan, Irak, Iran och Somalia. Kommissionen ställde sammanlagt 165 miljoner euro till förfogande för insatser till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, med ytterligare 56,2 miljoner euro till Moldavien, Turkiet, det östra grannskapet, västra Balkan och Centralasien.

2.2. Mellanöstern och Nordafrika

Den massiva upptrappningen av våldet i Mellanöstern har lett till storskalig förstörelse på Gazaremsan och orsakat en katastrofal humanitär kris av aldrig tidigare skådad omfattning och allvarlighetsgrad. Under hela 2024 har hela befolkningen i Gaza saknat tillgång till livsmedel, vatten, grundläggande tjänster såsom hälso- och sjukvård och tak över huvudet. Den intensifierade konflikten mellan Hizbollah och Israel har lett till att många människor drivits på flykt. Under 2024 fortsatte även kommissionens insatser för att tillgodose humanitära behov hos den syriska befolkningen, liksom hos syriska flyktingar och utsatta värdsamhällen i grannländerna (Turkiet, Libanon, Jordanien, Egypten och Irak). Även i Nordafrika finns flera områden som är kraftigt påverkade av tvångsförflyttningar. De västsahariska flyktingar som samlats i fem flyktingläger omkring Tindouf i algeriska Saharaöknen är beroende av humanitärt bistånd utifrån. Flyktingströmmarna till Libyen och Egypten fortsätter efter upptrappningen av våldet i Sudan. Från Libyen avreser dessutom fortfarande många migranter från olika håll till Europa. I slutet av 2024 hade kommissionen anslagit 526,5 miljoner euro i katastrofbistånd till Mellanöstern och Nordafrika.

2.3. Sydvästasien och Arabiska halvön

Den humanitära situationen i Afghanistan är mycket svår. 22,9 miljoner människor är i behov av humanitärt bistånd och en tredjedel av befolkningen utsätts för höga nivåer av akut livsmedelsosäkerhet. Talibanernas repressiva politik utgör ett fortsatt hinder för humanitära organisationers verksamhet i landet och slår oproportionerligt hårt mot kvinnor och flickor. Krisen i Afghanistan påverkar även grannländerna. Iran har tagit emot upp till sex miljoner afghaner, och i Pakistan finns uppskattningsvis 3,1 miljoner afghaner med olika status. På Arabiska halvön är konflikten i Jemen nu inne på sitt elfte år. Befolkningen i landet lider av akut livsmedelsosäkerhet och undernäring, återkommande epidemiska sjukdomsutbrott, folkfördrivningar och andra allvarliga problem som hotar deras säkerhet. Kommissionen anslog 306,9 miljoner euro till hantering av kriserna i dessa två regioner 2024.

2.4. Östra och södra Afrika

28 % av de människor som är i behov av humanitärt bistånd bor i östra och södra Afrika. Regionen präglas av våldsamma konflikter, folkfördrivningar, cykliskt extremväder och återkommande epidemier. I Sudan pågår världens största flyktingkris, där över 14,5 miljoner människor har tvingats lämna sina hem. Mer än halva befolkningen är drabbade av akut livsmedelsosäkerhet, och konflikten har utlöst omfattande våldsamheter med sexuellt och etniskt våld, rekrytering av barnsoldater och allvarliga överträdelser av internationell humanitär rätt. I regionen kring Afrikas horn – i Sydsudan, Djibouti, Etiopien, Kenya och Somalia – behöver närmare 45 miljoner människor humanitärt bistånd. Konflikter och följder av naturkatastrofer såsom lokal torka, översvämningar och jordskred, som förvärras av klimatförändringarna, leder till interna befolkningsförflyttningar, livsmedelsosäkerhet och gränsöverskridande migrationsflöden. I södra Afrika har El Niño orsakat långvarig torka, vilket har lett till akut livsmedelsosäkerhet för 30 miljoner människor i 14 länder. Regionen drabbas återkommande av naturkatastrofer, såsom den tropiska cyklonen Chido, och av sjukdomsutbrott. En budget på över 542,8 miljoner euro anslogs för att tillgodose dessa och andra akuta humanitära behov i regionen 2024.

2.5. Väst- och Centralafrika och området kring de afrikanska stora sjöarna

Flera regionala och sammanlänkade konflikter pågår i Väst- och Centralafrika, med konsekvenser som förvärras ytterligare av klimatförändringarna. Krisen i området kring Tchadsjön, som berör Tchad, Kamerun, Nigeria och Niger, är en akut och utdragen kris som nu är inne på sitt femtonde år. I centrala Sahel driver våld mot civila människor på flykt inom regionen och till kustländerna längs Guineabukten. Totalt var 43,3 miljoner människor i behov av humanitärt bistånd i Sahel och området kring Tchadsjön 2024. I östra delen av Demokratiska republiken Kongo pågår en konflikt som involverar den kongolesiska armén FARDC, flera olika väpnade grupper samt gruppen M23 som leder ett uppror med stöd från Rwanda. Konflikten har lett till dramatiskt ökade humanitära behov, bland annat genom att uppskattningsvis sju miljoner människor har fördrivits. Överträdelser av mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt förekommer dagligen, liksom omfattande sexuellt och könsrelaterat våld. Dessutom drabbades området kring de stora sjöarna av epidemiska utbrott av både mpox och marburgvirus under 2024. Kommissionen bidrog till krishanteringen i Västafrika, Centralafrika och området kring de stora sjöarna genom att anslå en budget på 413,1 miljoner euro 2024. Insatserna inriktas på att åtgärda livsmedelsbrist, undernäring och sektorsövergripande behov.

2.6. Sydostasien och Stillahavsområdet

Under 2024 intensifierades den väpnade konflikten i Myanmar, vilket ledde till några av de allvarligaste kränkningar av internationell humanitär rätt som konstaterades globalt. Över 20 miljoner människor i landet (nästan 40 % av befolkningen) är i behov av humanitärt bistånd. Sedan Tatmadaw, militären i landet, genomförde sin kupp 2021 har tiotusentals människor flytt från Myanmar för att söka skydd i grannländerna. I samband med denna flykt har ett stort antal rohingyer gett sig ut på riskfyllda sjöresor. I Cox's Bazar i Bangladesh finns världens största flyktingläger, med nästan en miljon statslösa rohingyer som flytt från Myanmar och som nu är beroende av bistånd. I Stillahavsregionen bidrog EU till insatser vid klimatrelaterade katastrofer, som blir allt vanligare. Budgeten uppgick till 95,6 miljoner euro 2024.

2.7. Nord- och Sydamerika samt Karibien

I Central- och Sydamerika pågår en blandad migrationskris som sträcker sig över hela kontinenten. Situationen präglas av en kombination av hög utsatthet för våld, naturkatastrofer, fattigdom och ojämlikhet. I Venezuela tilltog de politiska och sociala oroligheterna under 2024 och den humanitära krisen i landet trappades upp avsevärt, med allvarliga störningar i tillgången till grundläggande hälso- och sjukvård, livsmedel och dricksvatten. Förflyttningar både inom landet och till den omgivande regionen fortsatte att vara en primär överlevnadsstrategi, och 7,7 miljoner venezuelanska medborgare flydde från landet. Effekterna av migrations- och flyktingkrisen i Venezuela är tydliga i hela regionen, från Colombia och genom Panama, Guatemala, Honduras och El Salvador till Mexiko. Människor på flykt hör till de mest utsatta offren, och har ofta genomlevt våld, inklusive organiserad brottslighet. I Haiti kontrollerar olika gäng 80 % av huvudstaden Port-au-Prince, och deras inflytande sträcker sig djupt in i många andra delar av landet. År 2024 skördade våldet i samband med krisen i Haiti 5 000 dödsoffer, och 5,5 miljoner människor är drabbade av livsmedelsosäkerhet. Kommissionen anslog 165,3 miljoner euro i katastrofbistånd till Nord- och Sydamerika och Karibien 2024.

3. LÄMPLIGT OCH EFFEKTIVT HUMANITÄRT BISTÅND TILL DRABBADE BEFOLKNINGSGRUPPER

Kommissionen **verkade för multilateralism** och en regelbaserad världsordning där EU har en aktivare roll och en starkare röst i världen genom att upprätthålla starka strategiska och operativa partnerskap både bilateralt och multilateralt. Kommissionen förespråkade kraftigt utökad finansiering för humanitära insatser och förbättrad ansvarsfördelning mellan givarna. Vidare använde kommissionen sammanslagna medel([11]) för att ytterligare främja lokalisering och mindre öronmärkta medel. Man arbetade också genom **programpartnerskap**([12]) – fleråriga avtal för att främja ytterligare flexibel finansiering – i syfte att göra det humanitära systemet mer effektivt och verkningsfullt. Kommissionen fortsatte att delta i **Grand Bargain-processen**([13]), särskilt för att genomföra åtaganden om finansiering av god kvalitet och lokalisering.

([11]) Sudan, Afghanistan, Ukraina, Venezuela, Colombia och Haiti.
([12]) Programpartnerskap.
([13]) The Grand Bargain.

Kommissionen kompletterade EU-finansieringen för humanitärt bistånd genom att använda sitt interna verktyg för humanitära insatser i nödsituationer: den **europeiska insatskapaciteten för humanitärt bistånd,**([14]) som användes för att stödja partner och underlätta biståndsarbetet, leverera humanitära varor och transportera biståndsarbetare till svåråtkomliga områden där bistånd annars inte hade kunnat ges. Under 2024 användes den europeiska insatskapaciteten för humanitärt bistånd för insatser vid 16 kriser som berörde 17 länder([15]). Insatskapaciteten stod för olika former av transporttjänster, däribland chartrade flygningar, och logistiktjänster.

- Sammanlagt 5 319 ton humanitär biståndsmateriel transporterades med 97 chartrade flygningar, sjötransporter och landtransporter genom den europeiska insatskapaciteten för humanitärt bistånd.
- Totalt 16 683 humanitära biståndsarbetare, varav 13 experter från den europeiska insatskapaciteten för humanitärt bistånd, reste med EU:s humanitära luftbro (EU HAB).
- Totalt 851 ton från lagren för den europeiska insatskapaciteten för humanitärt bistånd, till ett värde av över 4,66 miljoner euro, donerades till partner.

Kommissionen finansierade också bistånd genom sin **verktygslåda för nödsituationer**. Verktygslådan består av verktyget för akuta stora nödsituationer (Alert), verktyget för epidemier, verktyget för småskaliga insatser samt stöd till Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationens katastroffond (*Disaster Response Emergency Fund*, DREF). Dessa medel används för att ge ytterligare ekonomiskt stöd till partner som drabbas av plötsliga katastrofer, däribland klimatrelaterade katastrofer som blir allt vanligare. Kommissionen använde cirka **52,5 miljoner euro** från verktygslådan för nödsituationer till stöd för **68 aktiveringar** (en ökning med 70 % jämfört med 2023) och 85 DREF-åtgärder.

- Verktyget för småskaliga insatser aktiverades 34 gånger, bland annat för insatser vid översvämningar i Afghanistan, Colombia, Kenya och Mexiko och vid jordbävningar på Vanuatu och Kuba.
- Verktyget Alert aktiverades 20 gånger för omedelbara åtgärder vid översvämningar i flera länder, däribland Brasilien, Myanmar, Filippinerna, Nigeria och Vietnam, och vid tropiska cykloner i Bangladesh och Moçambique.
- Verktyget för epidemier aktiverades 14 gånger för insatser vid mpox-utbrottet i Demokratiska republiken Kongo och Uganda, marburgutbrottet i Rwanda och kolerautbrotten i Sydsudan, Somalia och Zambia.
- Kommissionen bidrog till 85 DREF-insatser som genomfördes i 62 länder av Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen (IFRC) till följd av bland annat översvämningar, torka, epidemier och befolkningsförflyttningar.

Kommissionens arbetade också med att säkerställa att strategier tillämpades och vidareutvecklades under 2024 och att ge rekommendationer till partner för att säkerställa hög kvalitet, konsekvens och ansvarsskyldighet inom EU-finansierade humanitära insatser.

([14]) Den europeiska insatskapaciteten för humanitärt bistånd– Europeiska kommissionen.
([15]) Afghanistan, Burkina Faso, Demokratiska republiken Kongo, Haiti, Kuba, Laos, Libanon, Mali, Niger, Palestina, Rwanda, Saint Vincent och Grenadinerna, Somalia, Sudan, Syrien och Tchad.

Livsmedelstrygghet och nutrition har stått högt på geopolitiska och geoekonomiska dagordningar sedan Ryssland inledde sitt anfallskrig mot Ukraina. 295,3 miljoner människor i 53 länder eller territorier lider av akut livsmedelsosäkerhet och **hungersnöd** har konstaterats för första gången sedan 2017 (i fem områden i Sudan), vilket innebär att den akuta livsmedelsosäkerheten är den högsta någonsin. Kommissionen anslog omkring 720 miljoner euro till **livsmedelsbistånd och förebyggande av undernäring och svält** 2024, vilket är 7 % mer jämfört med 2023.

Kommissionens **humanitära hälsobistånd** uppgick till 357 miljoner euro över hela världen 2024. Detta bidrog till livräddande vård som exempelvis tillgång till primärvård och reproduktiv hälso- och sjukvård, vårdinsatser på områdena för könsrelaterat våld, psykisk hälsa och psykosocialt stöd, traumavård och rehabilitering. Under 2024 satte kommissionen in åtgärder mot utbrotten av **kolera, mpox([16]) och marburgvirus** på den afrikanska kontinenten.

Kommissionens arbete för att främja respekt för **internationell humanitär rätt** och skydd av biståndsoch sjukvårdspersonal fortsatte genom offentliga uttalanden och debattinlägg i multilaterala forum och vid evenemang på hög nivå. Kommissionen finansierade också **projekt med anknytning till internationell humanitär rätt**. Sådant stöd gick bland annat till Internationella rödakorskommitténs (ICRC:s) program för förebyggande av överträdelser av internationell humanitär rätt och till förstärkt övervakning av sådana överträdelser. Kommissionen lanserade även ett initiativ för att ge konkret hjälp till biståndsarbetare (*Protect Aid Workers*). Genom initiativet erbjuder man stöd och skydd till biståndsarbetare som utsätts för risker eller har varit med om allvarliga incidenter.

Skydd förblir en prioritering inom alla humanitära sektorer, och kommissionen anslår **14 % av sina totala anslag till sektorsspecifika skyddsåtgärder**. Humanitära kriser inverkar på olika sätt på kvinnor, flickor, pojkar och män, och även individuella sårbarhetsfaktorer såsom funktionsnedsättningar påverkar hur personer drabbas av en kris. Kommissionen fortsatte därför att integrera inkludering av personer med funktionsnedsättning samt jämställdhets- och åldersfrågor inom alla insatssektorer.

Över **234 miljoner krisdrabbade barn och ungdomar** i hela världen är i brådskande behov av tillgång till utbildning([17]). I denna siffra ingår 72 miljoner barn och ungdomar som inte går i skolan. Under 2024 fortsatte kommissionen sina satsningar på **utbildning i nödsituationer**. Investeringarna i utbildning låg kvar på en ambitiös nivå på 10 % av EU:s årliga ursprungliga budget för humanitärt bistånd, vilket motsvarar över 175 miljoner euro.

En av de viktigaste orsakerna till vår tids ökande humanitära behov är klimatförändringarna. När vår värld blir varmare blir naturkatastroferna både fler och allvarligare. Kommissionen lägger tonvikt vid att inte bara reagera när en naturkatastrof redan har inträffat, utan också bygga upp beredskap inför sådana katastrofer. En tredjedel av alla humanitära projekt som kommissionen finansierar omfattar därför en beredskapskomponent och budgetposten för **katastrofberedskap** uppgick till **79 miljoner euro** 2024. I maj 2024 undertecknade EU och **regionen Latinamerika och Karibien** ett **samförståndsavtal**([18]) för att intensifiera sitt samarbete om integrerad

([16]) Åtgärderna mot mpox är ett bra exempel på EU-synergieffekter. Insatsen omfattade samarbete med Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar.

([17]) *Global Estimates 2025 Update* | Education Cannot Wait.

([18]) Samförståndsavtal.

katastrofriskhantering och stödja genomförandet genom IFRC:s globala plattform för klimatresiliens.

För att minska det humanitära biståndets koldioxidavtryck och skador på miljön infördes obligatoriska miljökrav 2023 för alla EU-finansierade humanitära biståndsinsatser. Under 2024 genomfördes en rad seminarier och kurser för partner och personal vid GD Echo. Kommissionen fortsatte att finansiera innovationsprojekt om **miljöanpassning av humanitärt bistånd** och att fungera som sekretariat för deklarationen från givarna av humanitärt bistånd om klimat och miljö.

Kommissionen arbetade för att främja och synliggöra EU:s humanitära bistånd genom att ta fram en rad olika medieprodukter och ägna sig åt ett brett spektrum av **kommunikationsverksamhet**. Särskilt lyckad blev bland annat **kampanjen #FeedingHope för humanitärt bistånd** som nådde ut till över 70 miljoner människor i tio medlemsstater – mer än dubbelt så många jämfört med tidigare års kampanjer. Dessutom genomfördes det tredje europeiska forumet för humanitärt bistånd med nära 1 500 deltagare från hela världen.

4. GRANSKNING AV EXTERNA BEDÖMNINGAR AV VISSA VERKSAMHETER

Kommissionens utvärderingsavdelningar ansvarar för styrning, samordning, övervakning och rapportering för utvärderingsfunktionen. De tar fram aktuella utvärderingsresultat av hög kvalitet som underlag för välgrundat beslutsfattande och ansvarsutkrävande. Utvärderingarna kan vara geografiska, tematiska eller inriktade på ett särskilt partnerskap. I bilaga III finns en förteckning över utvärderingar som slutfördes 2024 och över pågående utvärderingar.

5. LÄNKAR

- Allmän information om GD Echo:

  http://ec.europa.eu/echo/sv

- Ekonomisk information om Europeiska kommissionens humanitära biståndsverksamhet år 2024:

  Finansieringsbeslut (humanitära genomförandeplaner) 2024 – Europeiska kommissionen

- Information om den operativa verksamheten från föregående år:

  Europeiskt civilskydd och humanitära biståndsåtgärder | Europeiska kommissionen (europa.eu)

- Årlig verksamhetsrapport för 2024:

  Årlig verksamhetsrapport för 2024 – Europeiskt civilskydd och humanitära biståndsåtgärder (Echo) – Europeiska kommissionen

- Årlig förvaltnings- och resultatrapport för 2024:

  Förvaltningsplan 2024 – Europeiskt civilskydd och humanitära biståndsåtgärder – Europeiska kommissionen

- GD Echos utvärderingsrapporter:

  https://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/evaluations_sv

- Information om Europeiska kommissionens och medlemsstaternas finansiering av humanitärt bistånd:

  Hem – Europeiska kommissionen (europa.eu)